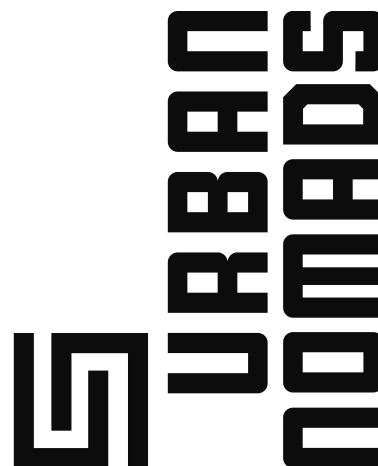

УРБАН НОМАДСЫН #1 БОЛОВСРОЛЫН ХӨТӨЛБӨР 2012 оны 9-р сарын 10-21 Улаанбаатар, Монгол

Урбан Номадс #1 боловсролын хөтөлбөр нь 2012-2014 онуудад хийгдэх боловсролын салбарт чиглэгдсэн хэд хэдэн олон улсын сургалтын төслүүд, албан уулзалтууд болон үзүүлэн тоглолтуудаас бүрдэнэ. Эдгээр үйл ажиллагааны хүрээнд урлагийн төрөл бүрийн салбараас монгол европын болон бусад орнуудын эрдэмтэд, уран сайхны зөвлөхүүд, уран бүтээлчид орчин үеийн нүүдэлчдийн аж байдлыг судлах болно. Энэ судалгаандаа тулгуурлан төслүүдийнхээ хөтөлбөр болон хотын гудамж талбайд хийх, үзүүлэн тоглолтуудаа улам өргөжүүлж, их хотын нүүдэлчид хэмээн өөрсдийгөө тодорхойлж буй хүмүүст зориулагдсан болон тэдгээртэй хамтарсан Community Art & Development төслүүдийн хэрэгжүүлэлтэнд ажлын шинэ арга барилуудыг нэвтрүүлэх болно. Урбан Номадсын зохион байгуулж буй герман-монголын хамтарсан энэхүү урт хугацааны хөтөлбөрийн зорилт нь нийгмийн эмзэг давхаргын аж амьдрал болон хотын хөгжилд тулгарч буй саад тотгорыг илэрхийлсэн цаг үеийн үзүүлбэрийг бүтээх явдал юм.

© Берит Шук

УРБАН НОМАДСЫН #1 БОЛОВСРОЛЫН ХӨТӨЛБӨР

Урбан Номадс нийгэмлэг нь 2012 оны 9-р сард Монгол Улсын Соёл Урлагийн Их Сургууль (СУИС) дээр урлагийн олон төрлийн салбарыг хамарсан сургалтыг эхлээд байна. Энэ сургалт нь СУИС-ийн болон Монгол Улсын Үндэсний Их Сургуулийн герман хэлний ангийн нийт 40-өөд оюутнуудад, төрөл бүрийн салбар сургуулиудын 9 багш нарт Герман, Бразиль, Швейцар улсуудаас хүрэлцэн ирсэн 9 уран бүтээлчид болон урлагийн профессоруудтай хамтран 14 хоногийн турш урлаг судлалын арга барилуудтай танилцах боломжийг олгосон билээ. Энэхүү сургалтын хажуугаар мөн Урбан Номадс нийгэмлэгээс зохион явуулсан тайзны урлагийн технологийн сургалтанд тайзны техник хэрэгслийг үйлдвэрлэдэг герман компанийн төлөөлөгчид болох Райнхолд Даберто, Андреас Бикель ба Маттиас Мюллер нар монголын гэрэл, дууны болон тайзны техникчид, театрын удирдлагуудтай Улаанбаатар хотын тайзны техникийн хэрэгсэл, архитектурын талаар анх удаа санал бодлоо солилцлоо. Энэхүү 2 дахь сургалтанд оролцсон 70 гаруй сонирхогчдод техникийн талаас асар их өндөр зардал бүхий засварын төслүүдийг Москва хотын Большой Театрын засварын жишээн дээр тайлбарлаж танилцуулсан юм. Ингээд 9-р сарын 21-д Урбан Номадс #1 боловсролын хөтөлбөрт оролцогч оюутнууд маань хоёрхон долоо хоногт өөрсдийн туурвиж бүтээсэн үзүүлэн тоглолтоо СУИС-ийн Оюутан театрт 150 гаруй үзэгчдийн өмнө тайлагнаж сонирхуулсан билээ. Хамтран суралцагч бусад оюутнууд, их сургуулийн удирдлагын хамт олон болон гадаадын зочдоос бүрдэх үзэгчид хоёр том хэмжээний үзүүлбэр, нэг бүжиг, уг сургалтын талаар хийсэн баримтат кино болон хотын нүүдэлчид гэсэн сэдвээр бүтээсэн богино хэмжээний кино тус бүрийг сэтгэл хангалуун хүлээж авсан юм.

Германы дүрслэх урлагийн мэргэжилтэн, философич доктор Клаудиа Шинк, швейцар-бразилийн бүжиг дэглээч Мариза Годой болон монголын графикч Өлзийноровын Гандулам багш нараар удирдуулсан оюутны баг будгийн дүрслэх урлаг ба бүжгийн холимог үзүүлбэрээр тайлан тоглолтыг нээсэн билээ. Энэхүү үзүүлбэр нь явган хүний зорчих замыг өнгө өнгийн будгийн мөрөөр нь олж харж болох эффeктийг дүрсэлж байгаа юм.

Радио Телевизийн Сургуулийн баг хариуцсан багш монголын кино найруулагч Баатарсүрэнгийн Отгонбаатарын хамт энэхүү 14 хоногийн сургалтанд оролцогч оюутан багш нартай хийсэн ярилцлагаараа дамжуулж сургалтаас олж авч байгаа туршлага солилцоо, сэтгэгдлийн талаар өгүүлсэн баримтат киног үзүүлээ.

© Клаудиа Шинк

Түүний дараагаар бас нэгэн оюутны баг өдөр тутмын замын хөдөлгөөнөөс сэдэвлэж зохиосон бүжгээ танилцуулав. Энэ бүжгээ урьд өдөр нь хөрш зэргэлдээ байрлах дунд сургуулийн өмнөх талбай дээр олон нийтэд бүжиглэж үзүүлэн, түүнийгээ видео бичлэгт баримтжуулснаа тайзны арын дэлгэц дээр давхар харуулсан билээ. Энэ үзүүлбэрийг швейцар-бразилийн бүжиг дэглээч Мариза Годой ба германы тайзны зураглаач архитекторч профессор Оливер Лангбайн нар удирдсан юм.

Хоёр дахь киног бүтээсэн оюутнуудын баг германы драматургийн багш профессорууд Марион Хиртэ ба Урсула Верденбэрг, монголын тайзны ярианы багш Эрдэнэчулууны Нарангэрэл ба морин хуурч Пүрэвхүүгийн Мөнхжин нарын удирдлаган дор ажиллалаа. Уг кинонд монголын нүүдэлчдийн уламжлалт

ахуй болон өнөөгийн Улаанбаатар хотын аж амьдралын хооронд байгаа асар их зөрүүг үггүйгээр зөвхөн амьд хөгжмөөр дагалдуулж харуулсан.

Үзүүлэн тоглолтын төгсгөлд бас нэгэн баг өөрсдийн дэглэсэн бүжгээ сонирхуулсан юм. Энэ бүжгээрээ өсөх ирээдүйтэй залуу гоцлол бүжигчин ба бусад бүжигчдийн хүсэл эрмэлзлэлээ тод томруун илэрхийлсэн хөдөлгөөнүүдээр Улаанбаатар хотын захын дүүргүүд дэх дуу чимээ ахуй амьдралыг дүрслэхийг зорьсон. Бүжгийн хөгжмийг СУИС-ийн залуу хөгжмийн зохиолчид монголын уламжлалт аянд өөрсдийн өнгө аясыг оруулж хувирган зохиосон юм. Энэ бүжгийг германы драматургийн багш профессорууд Марион Хиртэ, Урсула Верденбэрг, монголын бүжиг дэглээч Сүхцэрэнгийн Гэрэлтуяа ба хөгжимчин, хөгжмийн зохиолч Түмэннастын Жандал нарын дэмжлэгтэйгээр бүтээсэн билээ.

© Клаудиа Шинк

Нэгэн оюутан уг сургалтын талаар сэтгэгдлээ хэлэхдээ „Урлагийн олон төрлийг нэг дор хамарсан арга хэмжээнүүд нь бидний хувьд цоо шинэ бөгөөд маш сэтгэлд нийцсэн үр өгөөжтэй туршлага боллоо. Урлагийн төрөл тус бүрийн хязгаарыг өргөжүүлж өгч байгаа энэхүү арга барилыг бид цаашдаа ч практикт нэгэн чухал хэсэг болгож авч үлдмээр юм байна“ гэжээ. Урбан Номадсын хамт олон болох театр судлаач, урлагийн менежер Мөнхбаярын Баярмаа ба найруулагч, урлагийн менежер Коринна Бетгэ нар ч сургалтын үр дүнгүүдтэй их сэтгэл хангалуун байна. „Оюутнууд маш их урам хүслээр энэ хэдхэн хоногт сэтгэлд хоногшихуйц бүтээлүүдийг бие даан гүйцэтгэсэнд бид их талархаж байна. Тэд маань байгаль орчны бохирдолт, нийгмийн хөгжлийн өөрчлөлтүүд гэх мэт сэдвүүдийг уран бүтээлээрээ хөндөхийг хичээлээ. Бид оюутнуудаа энэхүү бүтээлүүдээрээ өөрсдийгөө нээж хөгжүүлэхэд нь дуртайяа дэмжиж

зоригжуулсан юм“ гэж Мөнхбаярын Баярмаа хэллээ. Оюутнууд сургалтыг өргөн сонирхож идэвхтэй оролцсонд европ, монголын багш нар маш их талархаж байна. Урсула Верденбэрг „Оюутнууд соёлын эх үндэс болон нүүдэлчин ард түмнийхээ уламжлалаараа их бахархдаг юм байна. Гэхдээ тэд бас орчин цагийн урлагийн шинэ төрлүүдийг маш их тааламжтайгаар хүлээн авч байгааг хараад бид их баяртай байлаа. Бидний итгэлийг дааж маш сайн хамтарч ажилласан монгол багш нартаа, ялангуяа морин хуурч, хөөмийч Пүрэвхүүгийн Тэмүүжин, барималч Батмагнайн Баясгалан, тайзны урлагийн багш Байгалсүрэнгийн Бат-Өлзий нарт онцгой их талархаж байгаагаа илэрхийлье“ гэжээ. СУИС-ийн захирал хатагтай Эрдэнэцогтын Сонинтогос хэлэхдээ „Урбан Номадсын сургалтын төсөл нь ойрын ирээдүйд дахин хийгдэж, германы болон европын их дээд сургуулиудтай урт хугацаагаар харилцан хамтран ажиллах эх үүсвэрийг бий болголоо“ гэж онцлон тэмдэглэлээ.

© СУИС

2012-2014 ОНУУДАД ХИЙГДЭХ УРБАН НОМАДСЫН УРТ ХУГАЦААНЫ ТӨСӨЛ

Хэдэн зуун жилийн түүхтэй монгол нүүдэлчдийн соёл асар их хурдацтай өөрчлөгдөж байна. Өдрөөс өдөрт Улаанбаатар хотын захаар гэр хорооллууд ямар ч төлөвлөгөөгүй тэлж, ардын хөгжим Free Jazz ба HipHop урсгалтай зэрэгцэж, эртний өгүүллэгүүд үеэ өнгөрөөж шинэ цагийн өгүүллэгүүдээр солигдож байгаа билээ. Европ-монголын хамтарсан Урбан Номадс Нийгэмлэг нь залуу уран бүтээлчид болон олон улсын эрдэмтэд, уран сайхны зөвлөхүүд, урлагийн хүмүүстэй хамтран Монгол орны цаг үеийн нийгмийн шинэчлэлт өөрчлөлтөд анхаарлаа хандуулахын зэрэгцээ уламжлалт нүүдэлчин ахуй амьдрал ба өнөөгийн барууны том хотууд дахь нийгмийн өөрчлөлтүүдийн хооронд ямар нэгэн уялдаа холбоо байгаа эсэх

талаарх судалгааны асуултыг хөндөж байгаа юм. Бид өнөөдрийн их хотын нүүдэлчдийн талаар олж авсан мэдлэгтээ тулгуурлан хотын гудамж талбайд тухайн орны уран бүтээлчидтэй хамтран үзүүлэн тоглолтуудыг хийж бүтээх зорилготой билээ. Ийнхүү хийгдэх Урбан Номадсын төслүүд нь аль болох өргөн хүрээтэй үзэгчдийг хамруулж урлаг соёлын болон улс төрийн асуудалд идэвхтэй оролцохыг уриалж байна.

ХУВААРИУД

Урбан Номадсын судалгааны болон үзүүлэн тоглолтын дараагийн хөтөлбөр нь Вена хотын бүжгийн ордонд 11-р сарын 7-10 хооронд явагдах гэж байна. 2013 оны 1-р ба 4-р саруудад СУИС-ийн оюутнуудын оролцоотойгоор Дортмунд хотын Тайзны Урлагийн Дээд Сургуульд, 3-р сард Хилдэсхаймын Их Сургууль дээр, 4-р сард Берлин хотын Урлагийн Их Сургуулийн драматургийн факультет дээр, 2-р ба 6-р саруудад мөн Берлин хотын Хумбольдтын Их Сургуулийн монгол хэл судлалын факультет дээр тус бүр арга хэмжээнүүд зохиогдохоор төлөвлөгдөж байна. 9-р ба 10-р саруудад Улаанбаатар хотноо дахин сургалт, албан уулзалт хэлэлцүүлэг, үзүүлэн тоглолтуудыг хийхээр бэлдэж байгаа билээ.

ХАМТРАГЧИД БА ДЭМЖИГЧИД

2012 оны 9-р сарын 10-21 хооронд зохиогдсон Урбан Номадсын сургалтын төслүүдэд Берлин хотын Хумбольдтын Их Сургуулийн монгол хэл судлалын факультет, Урлагийн Их Сургуулийн драматургийн факультет, Дортмунд хотын Тайзны Урлагийн Дээд Сургууль, Монгол Улсын Соёл Урлагийн Их Сургууль, Монгол Улсын Үндэсний Их Сургуулийн герман хэлний салбар сургууль, Монголын Урлагийн Зөвлөл, Оюун Төгс Ертөнц ТББ хамтран оролцсон юм. Уг сургалт төслүүдийг Гёте Институтын Улаанбаатар дахь салбар, Герман Улсын Эрдмийн Солилцооны Алба, Улаанбаатар хотод суугаа Швейцар Улсын болон ХБНГУ-ын элчингийн газрууд, Берлин хотод суугаа Монгол Улсын элчингийн газар, Олон Улсын Театрын Институтын Монгол дахь төв, Bosch Rexroth хувьцаат компани, theapro R. Daberto ба FreeStylers Inn компаниуд найрсгаар дэмжсэн билээ.

ТАЛАРХАЛ

Урбан Номадсын #1 боловсролын хөтөлбөр амжилттай явагдахад хувь нэмрээ оруулсан СУИС-ийн Баасандоржийн Баяраа ба Гэндэнгийн Ганцэцэг, Герман-Монголын Бизнес Эрхлэгчдийн Холбооны Томас Кубал ба Чулуунбаатарын Энхзаяа, Монгол-Германы Гүүрийн Цэрэнчимэдийн Отгонтгогол, Оюун Төгс Ертөнц ТББ-ын Лувсангийн Алгирмаа, Дондогийн Батжаргал, Отгоны Гэрэлсүх, Цэвэгийн Энхзул, Дамбадоржийн Нарангиймаа, Цэрэнчимэдийн Зоригтбаатар, Батжаргалын Гэрэлтуяа, Гомбосүрэнгийн Баярхүү, Охиноогийн Заяаням, Тогмидын Мөнхзул, Маттиас Бургхардт болон бусад бүх хүмүүст чин сэтгэлийн талархлыг илэрхийлж байна.

ЛИНК

2012 оны 11-р сарын 7-10 хооронд Вена хотын бүжгийн ордонд явагдах Урбан Номадсын #1 судалгааны сургалт:

http://www.tqw.at/de/events/deserts-and-deserted-spaces-intersection-nomadic-cultures?date=2012-11-10_18-00&mini=calendar%2F2012-11

Дортмунд хотын Тайзны Урлагийн Дээд Сургууль дахь 2012-2013 оны өвлийн семестрийн мастерийн зэргийн „Urban Nomads буюу хотын нүүдэлчид“ сэдэвт зориулагдсан арга хэмжээнүүд:

<http://fb.design.fh-dortmund.de/lehrangebot/angebotshow.php?angebot=2843>

2012 оны 10-р сарын 18-д монголын дуу хоолой радиогоор дамжуулагдсан Урбан Номадсын хамт олонтой хийсэн ярилцлага:

<http://en.vom.mn/home/search?skeyword=october+18th>

ХОЛБОО БАРИХ

Олон Улсын Театрын Институтын ХБНГУ дахь төвийн харьяа Урбан Номадс Нийгэмлэг:

www.iti-worldwide.org

office@urbannomads.org

+49-170-2018653

Урбан Номадсын хандивын данс: Коммерцбанк Берлин, дансны дугаар 141528003 , банкны дугаар 10040000, данс эзэмшигч Олон Улсын Театрын Институтын ХБНГУ дахь төв.